

AZ

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1885. évi ápril hó 14—15. napjain

SÁROSPATAKON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

TÓTH LAJOS,

egyházmegyei főjegyző.

SÁROSPATAK.

Nyomtatta Steinfeld Béla, a ref. főiskola betűlivel.

1885.

*Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1885. évi ápril hó 14—15-ik napjain
Sárospatakon tartott közgyűlésének*

JEGYZŐKÖNYVE.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1885. évi ápril hó 14—15. napjain, Sárospatakon tartotta meg tavaszi közgyűlését, **Kopré Ferenc**, esperes és **ifj. báró Vay Miklós**, egyházmegyei gondnok elnöklete alatt több, egyházi és világi férfiak közreműködésével.

Jelen voltak:

Zitás István, Bodolai József, Ölbei János, Terhes Barna, Keresztúri József, Zombori Gedő, papi; Bódogh Károly, Pilissy Ferdinánd, Dr. Lengyel Endre, Kóczán Miklós, Szinyei Gerzson, világi tanácsbírák; Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvéd s világi jegyző; Kovács János, vámos-újfalusi; id. Bagdy István, visi; Gecsei Péter, tarcali; Végh János, kiskövesdi; Rigó Lajos, tiszalúci; Török István, lácai; Páricsi József, karesai; Kónya András, h.-németii; Czinke István, erdőbényei; Pál Albert, mádi; Körösi György, nagy-góresi; Sallai Sándor, erdő-horvátii; Réthi Pál, golopi; ifj. Ölbei János, bodrog-keresztúri; Sóhajda János, király-helmeci; Nagy Károly, szomatori; Szánthó István, bodrog-olaszii; Farkas Lajos, vajdácskai lelkészek; Beszterczei Béla, tállyai; Hazai Béla, szentesi; Bacskai Károly, hogykai helyettes lelkészek; Olajos Pál, gesztelyi; Máté Gyula, tárkányi; Zitás Bertalan, megyaszói; Nagy Sándor, sárospataki segédlelkészek; Gérecz Károly, Sőregi Márton, tanító-testületi képviselők; Bartha János és Csécsi Pál, tanügyi bizottsági tagok; Kérészi István, sárospataki; Meczner Béla, szentesi; Simon István, dopszai; Bartha Pál, király-helmeci; Kovács András, szentesi; Onda József, t.-lúci; Vajas János, kaki egyházak képviselői; Tóth Lajos, fő; Buda János és Abaházy József, aljegyzők.

1. Elnök, esperes úr buzgó imában kérvén Istennek áldását, segédelmét tanácskozásunkra, s ennek végeztével az egyházmegye tiszti karát, lelkészeit, az egyházak képviselőit, az egybegyűlt közönséget szívből üdvözölvén: mielőtt a gyűlés elé terjesztendő

ügyek feletti tanácskozás kezdetét vette volna, azokat terjeszté elő, melyek egyházmegyénk körében, mult évi őszi közgyűlésünk óta felmerültek, az itt következő, közgyűlésünket megnyitó beszédében:

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés! Hivatalos állásomból folyó köteleiséget teljesitek, mikor a közelebb mult egy év alatt egyházmegyénkben ez ideig felmerült s közfigyelmet érdemlő egyházi s iskolai mozzanatokról, valamint hivatalos eljárásaimról évi jelentésemet a következőkben van szerencsém tisztelettel előterjeszteni:

Húzamos időt venne igénybe azonban, ha mindazon tárgyakat legkisebb részletekig elősorolni akarnám, melyek egyházi vagy iskolai ügyeinkre vonatkozólag, elintézés végett elém kerültek. Ezekre nézve általánosságban csak annyit említek meg, hogy mindazon tárgyakat, melyekben az egyházak, azoknak hivatalnokai avagy egyes hitsorsosaink tanácskérés, útasítás vagy elintézés végett hozzám fordultak, azokat egyházi törvényszerű rendszabályaink szellemében igyekeztem bevégezni; a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés határozata tárgyaiul csak is azokat tartottam fel, melyeknek végrehajtása elvi kérdéseken fordul meg, vagy a melyek határozatlan az egyházmegyei gyűlés ítélkezési körébe tartoznak; mindezeket a tanácskozás folyama alatt lesz szerencsém előterjeszteni.

Ennélfogva jelentésemben is csak a fontosabb közérdekű tárgyakra terjeszkedve ki, köteleességszerűleg felhivatva érzem magamat legelőbb is számot adni a nagy. közgyűlés előtt az egyházi szervezetünkben immár életre kelt országos ref. egyházi közalapra, egyházmegyénkben 1883-ik évre megajánlott s hivatalunkhoz be is folyt pénzkezelésről. Miként az azt feltűntető, s ezennel tisztelettel a közgyűlés elé beterjesztett beszámolási íven látható: megyebeli egyházainkból begyűlt összesen 2628 frt. 81 kr. Beküldetett a Földhitelintézethez, az itt mellékelt 7 drb. igazoló elismervénye szerint, 2625 frt. 60 kr. postai portókra leszámittatván 3 frt. 21 kr., teljesen tisztázva kiadja a begyűlt 2628 frt. 81 kr. összeget. Amennyiben pedig ezen összegben van évi járadék megváltása 230 frt., egyszer mindenkorra ajánlott kegyes adomány 24 frt., összesen 254 frt., ennek levonásával a mult 1884. évre eső járadékul be kellene gyűlni 2374 frt. 81 kr. Az 1883-ik évről a végrehajtó-bizottság alelnökétől megkívánt számadást, folyó év február végéig ugyanily mintapéldányon kelle beküldenem. Az 1884-ik évre esedékes járadéknak a mult novemberi convent határozatánál fogva, folyó év junius végéig be kell folynia, s a pénzkezelésről ily módon vezetett szá-

madást folyó évi július hónapban be kell küldenünk. Ez okból lettek körözvényileg felhíva az egyházak és lelkészek, hogy az 1884. évi illetéket minélelőbb befizetni siessenek, annyival is inkább, mert az 1885-ik évre eső járadékot, folyó év végéig a végrehajtó-bizottság bekivánja; mert már 1886. januáriusában meg kell kezdeni új 3 éves cycusra, t. i. 1886-ra, 1887-re és 1888-ra történő aláírások gyűjtését, s az év elején, a tél végéig be is kell végezni. Az 1884-ik évi illeték befizetésének június végéig meghosszabbítása minálunk, mint látszik, több egyháznál a késlekedésre nyitott utat, amennyiben mult évben már a befizetéssel sokkal elébb voltunk, amidőn most az 1884. évi járadékból jelentékeny összeg van hátralékban. Mult évben mi Szentes és Hogyka illetékének s egy pár egyházból elmaradt járadék-részlet be nem fizetése miatt maradtunk 58 frt. 60 krig, a 7-ik drb nyugta kimutatása szerint hátralékban, szeptember 10-ikén küldhetve be a Földhitelintézethez. Nem kétlem, be fogja láthatni a nagytiszteletű közgyűlés, avagy csak ezekből is, hogy a domesztikai ügykezelés mennyire neveli s megnehezíti az esperesi hivatal administratív terheit; kijut abból azonban ezentúl egy bizonyos részlet az egyházmegyei közgyűlésnek is, amennyiben a conventi rendszabályzat szerint, a segély kérelmezéseknél, a kérvényező lelkészek és egyházak kérvény-ívet az egyházmegyei gyűlésnek kell első sorban elbírálnia, s a kérvényeket nemcsak általános ajánlattal vagy anélkül felterjesztenie, hanem a kéreseknek fenforgó célja és a kérelmezőnek vagyoni állapota szempontjából is véleményt kell mondania; kifejezve nyilván, hogy csupán ezen két szempontot véve tekintetbe, mekkora az a legmagasabb összeg, mely a kérelmezőnek adható. S hogy e kérvények jövőben a lehetőségig helyesen és egyöntetűen s így közös szempont alá helyezhetőleg legyenek kiállitva és felszerelve, a convent két rendbeli segélykérvényi ívet bocsátott ki: egyiket a folyamodó egyházközségek, másikat a csekély díjazású lelkészek kérelmeinek kiállítására. S miután az egyházak legkivált építkezési célra kérhetnek, a kérő-ívnek e célra készített rovatóba be kell vezetni az építész által készített költségvetés főbb tételeit, a meglevő fedezetet, az újabb kivetés által még előállitható összeget, az önerőn elő nem állitható hiányt s az esperesnek e helyen sajátkezűleg és neve aláírásával be kell vezetnie, hogy az építést s annak költségvetését helybenhagyta az egyházmegyei hatóság. Amely építési cél nincs ekként bizonyítva, a jövőben segélyosztásnál nem létezőnek tekintetik.

S amit szinte meg kell érintenem: a kérvényi ívnek ezen

célra készített rovatában különös gonddal kell feltüntetni azt is, hogy az egyházmegyék és kerületek a magok részéről mit tettek azon cél elérésére, amelynek segélyezése kérelmeztetik, a zsinati törvény 218. §-ában e körülményre a segélyosztásnál különös súly lévén fektetve. S e rovatnál fájlalva kell mindannyiszor jelezni, hogy egyházmegyénknél nem lévén ily segélyezési alapja, legkevesbbé sem folyhat be kebelbeli egyházai segélyezésére.

És haszinte mindezen itt felidéztem kellékeket, részint a novemberi conventi jegyzőkönyvből, részint a kérvényi ívek hátlapján körvonalozva előadott utasítások nyomán, a már jelenben segélyt kérő egyházaink és lelkésztársaink eléggé világosan kifejtve megérthették: mindamelllett is sajnálattal kell kijelentennem, hogy a beadott kérvényi ívek közül alig lesz kettő vagy három elfogadható; kik gyűlésünk előtt alig pár nappal küldték be azokat, nem adhattam már meg a kiigazításhoz megkívánt utasításokat, s nagyobb részét, az alaki hiányok kipótlása végett, vissza fogja utasítani a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés. Ez azonban legkevesbbé sem lesz a kérvényezőknél hátrányára, mert az őszi gyűlésre be fogják terjeszthetni, az októberi conventi gyűlés fogván majd a segélykiosztás felett intézkedni. Szabadjon azonban annyit mégis kegyes óhajtsúl kifejeznem, hogy nagyon is hasznos szolgálatot fogna teljesíteni egy, a közgyűlés kebeléből kinevezett enquete, ha tüzetesen meg fogná alapítani ezen kérvény-ívek némely rovataira nézve az azokba bevezetendő adatokat, melyekre nézve most annyira eltérők a beiktatott jelentések.

És amit körözünyileg is közölve már, nem hagyhatom még itt sem érintetlenül, hogy a zsinati törvény értelmében a reformatio emlékünnepeén gyűlt perselypénzek is a közalap pénztára javára lesznek fordítandók, mihez képest ez alkalmi adakozásokat lelkésztársaim, híveik figyelmébe ajánlani köteleztetnek, s az ekként begyűlt perselypénzzel haladéktalanul be kell majd az esperesi hivatalnak számolniok.

Ezekután immár áttérve egyházmegyénk erkölcsi vallásos életének, szellemi s anyagi ügyviszonyainak jelzésére, — miután nagy mértékben mozdítja elő a vallás-erkölcsi életet, az egyház s annak hivatalnokai, a lelkész és tanító közötti békés viszony, egyetértés, s egy célra, az egyház felvirágoztatására, erkölcsi és anyagi erőben emelésére egyesített erővel közreműködés; — az egyházlátogatási jegyzőkönyvek nyomán örömmel jelezhetem, hogy a békés viszony gyülekezeteinkben nagyobbbrészent megvan; az istenitisztelek legtöbb helyütt rendesen megtartatnak, egy két egyház kivételével, hol a köznapi templom-gyakorlat-

ban a hívek nem oly buzgók. Ha nem nyilatkozik is azonban némely helyütt a vallásos erkölesi élet a templomi istenisztelet oly buzgó látogatásában, minőt híveinktől méltán megvárhatnánk: megnyugtatónkra szolgálhat az, hogy másrésről egyházi életünk terén a vallásos buzgóságnak oly nyilatkozataival találkozunk több helyeken, melyek népünkben egyházához s valóságához való hű ragaszkodásának bizonyítékait tüntetik fel.

Hogy a tettekben nyilatkozó vallásos buzgóság a múlt évben sem hanyatlott, eléggé bizonyítják az egyházak javára tett adományozások, s az egyházi jó rendtartásról tanuskodnak az építkezésekre fordított költségek, melyeknek részleteit kimutatók, az egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyvében foglalandván helyt; ezúttal itt elegendőnek vélem az adakozások és építkezések összesített számadatait jelezni. Mindkettő jelentékeny összeget tüntet fel, amennyiben az adományozások 13,471 frt. 26 krt, az építkezések pedig 14,342 frt. 11 krt tesznek. Az adományozások közt kiemelendőnek vélem, hogy erdőbényei gondnok, Rátkai József 620 frtot egy kisdedővodára ajánlott fel, és Buda János lelkész elhunyt neje, Ardély Mária 1000 frtot hagyott a s.-pataki leányneveldére; az építkezések sorában a karádi egyház újból épített templomot, mely már eddigelé is 8000 frtba került.

S ezzel párhuzamban helyén vélem a nagytiszteletű közgyűlés előtt egyházmegyénk anyagi ügyállását, összes vagyoneértékét, mint szinte terhelő adósságait is, ily összesített számadásokban jelezni. Az egész egyházmegyében: 1) Magtári tőkevagyon terményben 1917 köb. 2 véka, kamathátralék 243 köböl; pénzeértékben 9003 frt. 43 kr., kamathátralék 1491 frt. 38 kr. 2) Tőkepénzben 56,764 frt. 80 kr., kamathátralék 3340 frt. Mult évben a közpénztári összes bevétel volt 53,309 frt. 86 kr. és 2 arany. kiadás 40.313 frt. 35 kr., maradvány 11,272 frt. 28 kr. és 2 arany. Az összesített adósság az egész egyházmegyében 18,816 frt. Az itt felmutatott tetemes kamathátralékok is oda utalnak, hogy az egyházak anyagi, illetve pénzügyi állásának folytonos világlatban tartása céljából is, több rendezett egyházmegyék példajaként, a különben törvényszerűleg is elrendelt számvevőszék megalakítása minálunk is helyt találna, mint amely éber ellenőrködéssel kísérhetné az egyházak anyagi ügykezelését, hogy mennyiben teljesítik az e célból eléjük írt felsőbb hatósági szabályrendeleteket.

A népmozgalmi adatokat — sajnálattal kell említenem — ezúttal nem közölhetem, amennyiben egyik látogatási járaskörből az e célra kiadott statisztikai táblázat be nem küldetett s jegyzőköny-

vileg sincsenek azok beiktatva; úgy vélem azonban, hogy a népesség s iskolai létszámra nézve, a tanügyi bizottság jegyzőkönyve nyomán, valamint a jelzett statisztikai adatokról, úgyszinte tanügyi állapotunkról, s népiskoláink szellemi állásáról lesz alkalma a nt. egyházmegyei közgyűlésnek kimerítő tudomást vehetni.

Azon fontosabb ügytárgyak közül, melyek jelen gyűlésünk tárgyalásaihoz tartoznak, ki kell emelnem a körlelkészi célszerűbb berendezés javaslatát és az őszi egyházkerületi gyűlés által az egyházmegyéknek véleményezés végett kiadott egyházközségi dékánosság felállítására vonatkozó javaslatot, melyekről az illető bizottságok betérjesztvén jelentésüket, helyén vélem ezekre nézve előzetesen is felhívni a t. közgyűlés figyelmét.

Ezek után még az őszi gyűlésünk óta történt figyelmet érdemlő mozzanatokról kell beszámolnom a közgyűlés előtt. Ez idő óta 3 egyházban történt meg a rendes lelkészi választás, t. i.: mult év szept. 3-án a szentesi egyházban; a kaki egyházban folyó év március 29-én, utasítva lévén az egyházmegyétől, a lelkészi kárta szabályszerűen a minimumig kiegészítése esetén annak törvényszerű elrendelésére, ami még a kártánál hiányzik, azt az egyházmegyei hatóság bölcsesége ki fogja egyenlíthetni. És miután lúci lelkésztársunk, Rigó Lajos, a bihari egyházba lett elválasztása folytán kijelentette hivatalunknál, a felajánlott lelkészi állomás elfogadását, ugyancsak március 29-én a lúci egyházban is megtörtént, a törvényes rendszabályok megtartása mellett, a rendes lelkészválasztás; a sorrend szerint felveendő lelkészválasztási jegyzőkönyvek betérjesztésével mind a három egyház kiküldött képviselői az egyházmegyétől várják elválasztott lelkészüik törvényszerű megerősítését.

Ugyancsak őszi gyűlésünk óta osztatott ki. az itt Patakon lakó tanácsbírák befolyásával, az egyházmegyénk részére mult évben az egyházkerulettől kiutalványozott 732 frt. segélypénz, az azért folyamodott egyházak, s hivatalnokok között, kiknek is felvételi nyugtázásaik az illető egyházkerületi pénztárnoki hivatalhoz beküldettek.

Meg kell még említenem, hogy püspöki hivatalunk útján több egyházkerületek jegyzőkönyvei is megküldettek megyei archivumunk részére.

Ezek után mély tisztelettel üdvözölvén igen tisztelt elnöktársamat, segédgondnok úr ő méltóságát, üdvözölve egyházmegyénk, mind kétrendű hivatalnokait, az egyházak képviselőit s az egész közgyűlést, amidőn az előforduló ügyek feletti tanács-

kozásban becses közreműködésöket kikérném, magamat kedvező jóindulataikba ajánlva, a gyűlés tanácskozmányait ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

Elnök, esperes úrnak általános figyelemmel hallgatott ezen évi jelentése tudomásul vétetvén, intézkedései jóváhagyatván, a jegyzőkönyvbe vétetni határozatott.

2. Báró Vay Sándor, világi tanácsbíró, fontos okok által akadályozva lévén jelen gyűlésünkön való megjelenésében, a erről közgyűlést értesíti.

Tudomásul vétetik.

3. Mult évi őszi közgyűlésünk 5. sz. határozatával, az egyházak egy második papi aljegyzőre szavazásra lettek felhíva.

A beérkezett szavazatok szerint Abaházy József, lizskai lelkész általános többséget nyervén, elválasztott egyházi aljegyzőnek az elnökség által kijelentetett; a hivatalos eskületétele után székét a közgyűlés szívélyes üdvözlése között elfoglalta.

Amennyiben pedig a pthrügyi és monoki egyházak, eddig is aljegyzői hivatalt viselő egyénre adták szavazataikat, szavazataik semmisnek tekintetvén, ezen egyházak lelkészei két-két forint birság fizetésére köteleztetnek.

4. A megürült egyházmegyei dékáni hivatalra Kónya András, h.-németii lelkész lett a közgyűlés által egyhangúlag elválasztva.

Nevezett lelkész ezen hivatal teendőinek hű és lelkiismeretes teljesítésére, magát letett esküjével is kötelezvé, az elnökség által elválasztott egyházmegyei dékánnak kijelentetett.

5. Elnök, esperes úr beterjeszti az országos reformált egyházi közalap javára, az 1883-ik évre befolyt pénzről való számadását. Ezen kimutatás szerint az 1883-ik évre befolyt 2628 frt. 81 kr.

Beküldetett a „Földhitelintézethez,“ a mellékelt 7 db. nyugta szerint:

1.	1884. január 31-ikén	. . . . .	650 frt. — kr.
2.	„ február 12-én	. . . . .	400 „ — „
3.	„ március 6-án	. . . . .	650 „ — „
4.	„ március 20-án	. . . . .	278 „ — „
5.	„ április 23-án	. . . . .	470 „ — „
6.	„ június 21-én	. . . . .	119 „ 10 „
7.	„ szeptember 10-én	. . . . .	58 „ 50 „

Összesen . . . . 2625 frt. 60 kr.

Ehez járulván a postai portó levonása,	3 frt. 21 kr.
Főösszeg	2628 frt. 81 kr.
Az 1883. évre befolyt közalapi összegben van:	
1. Évi járadéki váltság	230 frt. — kr.
2. Kegyes adomány	24 frt. — kr.
Összeg	254 frt. — kr.
Levonván ezt a	2628 frt. 81 krból,
Marad	2374 frt. 81 kr.

Esperes úrnak ezen beterjesztett számadása helybenhagyatván, tudomásul vétetik.

6. Megvizsgáltatott Tóth Lajos, egyházmegyei pénztárnok 1884. évi számadása. Évi bevétel 570 frt. 78 kr., kiadás 525 f. 5 kr., maradvány 45 frt. 73 kr. Ugy a hátrálékos, mint a folyó évi kamatok egészben befolytak. Mint kamat bejött 85 frt. 60 kr., kamatozott 1170 frt. tőke. Tőke befizettetett 100 frt. s kamatozásra kiadatott 150 frt., így az 1885-ik évben 1220 forint fog kamatozni 8⁰/₀-kal biztosított kötvényeken.

A számadás tételei kifogástalanoknak találtatván, a hű és pontos kezelésért egyezőleg nyilvánított elismeréssel azok helybenhagyattak s a felmentvény az 1884. évre megadatott.

7. Egyházmegyei dékán, Rigó Lajos, az 1883. évi számadását előterjesztvén, bevétele teszen az egyházmegye 5 egyházlátogatási járásából 2485 frt. 97 krt; az egész 2485 frt. 97 krt, hiteles nyugták igazolása mellett, az egyházkerületi dékánnak átadta. Az egyházkerületi dékántól kiosztás végett átvett 1298 frt. 66 kr., szabályosan kiállított nyugtákon, az egész 1298 f. 66 kr. illető helyeire maradvány nélkül kiosztatott.

Az 1884-ik évi bevétel az egyházmegye 5 egyházlátogatási járásából 2428 frt. 24 kr. felmutatott nyugtás igazolvány szerint, az egész 2428 frt. 24 kr. az egyházkerületi dékánnak adatott át. Az egyházkerületi dékántól kiosztás végett átvett 1213 frt. 76 krból kiadatott, szabályszerű nyugták igazolásával 1210 frt. 50 kr., maradvány 3 frt. 26 kr.

Mind a két évi számadás helybenhagyatott, és mivel egyházmegyei dékán, Rigó Lajos, a tiszántúli egyházkerületbe kebelezett bihari egyház lelkészi állomására költözik át, új pályáján kísérő áldáskívánással, a további felelősség alól feloldatott; a felmaradt 3 f. 26 kr. pénztári maradványnak a megválasztott új dékán kezeihez való átadására utasított.

8. Gérecz Károly, sárospataki fitanító s tanügyi bizottsági tag, az előző években az egyházmegyei vizsgáló-bizottság által kiállított és kiosztott néptanítói oklevelek díjából befolyt pénzüsszegeket — mint megbízott — kezelvén s a kiadásokat is fedezvén, számadását beterjeszti.

A megvizsgált számadás szerint bevétel 78 frt. 75 kr.

Kiadás . . . . . 66 frt. 46 kr.

Maradvány . . . . . 12 frt. 29 kr.

A számadás — úgy bevételi, mint kiadási tételeiben — helyesnek találtatott; Gérecz Károly, tanító, a számadás terhe s kötelezettsége alól azon megjegyzéssel mentetik fel, hogy a maradvány 12 frt. 29 krt, Tóth Lajos, egyházmegyei pénztárnok kezeihez fizetendi be.

9. Olvastatott a szentesi, halál által megüresült egyházba, a lelkészválasztás megejtésére kiküldött bizottság jegyzőkönyve, melyben Komjáthy Gábor, ladmoci lelkésznek ezen egyház lelkészévé választatását tudatja.

A törvényszerű lefolyással megejtett választás tudomásul vétetik. Komjáthy Gábor a szentesi lelkészi állomáson megerősítettik.

10. Ugyancsak olvastatott a tiszalúci, változás által megüresült egyházba kiküldött választási bizottság beterjesztett jegyzőkönyve, melyben tudatja, hogy ezen egyház lelkészi állomására Kopré Ferenc, örösi lelkész és esperes lett elválasztva.

Kopré Ferenc, örösi lelkész- és esperesnek a tiszalúci egyház lelkészévé lett elválasztatása tudomásul vétetik s a törvény értelmében állomásán megerősítettik.

11. Ugyancsak olvastatott a hernád-kaki, halál által megüresült egyház lelkészválasztással megbízott küldöttség jegyzőkönyve, melyben tudatja Zitás Bertalan, megyaszói segédlelkésznek ezen egyház lelkészévé lett elválasztatását.

A választás tudomásul vétetik; Zitás Bertalan a hernád-kaki egyház rendes lelkészi állomásán megerősítettik.

12. Olvastatott a kis-kövesdi egyház kérvénye, melyben Bodnár Kálmán, nagy-ráskai tanítónak a kis-kövesdi egyház tanítójává lett elválasztatását tudatván, megerősítését kérelmezi.

Bodnár Kálmán elválasztatása megerősítettik.

13. Ugyancsak olvastatott a gesztelyi egyház hasontartalmú kérvénye, melyben Görömbői Gábor, kis-dobszai tanítónak megválasztatását tudatja s megerősítését kérelmezi.

Görömbe i G á b o r elválasztatása hasonlóan megerősítettik.

14. Olvastatott a kis-dobszai egyház azon kérelme, hogy amennyiben tanítója a gosztelyi egyházba választatott el, az ezen elválasztás által üresen maradt tanítói állomásra a sárospataki állami tantóképezdéből hívhasson tanítót, vagy csak a sürgető szükség esetén töltsék az be az egyházmegye által.

Egyházmegyei közgyűlés a tanítói állás betöltetlen függőben maradását nem engedhetvén meg, a tiszalúci egyház leánytanítóját, Bagosi Sámuelet, a gyűlés színe előtt, az egyház küldötteivel való kölcsönös megegyezés útján, a kis-dobszai állásra megerősíti.

15. A király-helmeci egyház, lemondás által megüresedett tanítói állomásának Karakó Ferenc, cigándi segédtanító által való betöltését s megerősítettését kérelmezi.

Egyházmegyei kormány Karakó Ferencet ez állomásán megerősíti, a volt tanítónak az egyház által törtéendő végkielégítése mellett. Karakó Ferenc a tanítói hivatalos esküt is letevén.

16. A szerencsi egyház képviselői azt kérelmezik, hogy bár egyházukban a megüresült tanítói hivatalra pályázatot hirdetett s választott is, de az elválasztott tanító azt el nem fogadta: ez okból engedje meg az egyházmegye, hogy ezen tanítói állomás általuk választandó tanítóval töltsék be.

Egyházmegyei közgyűlés a szerencsi egyház szabadválasztási jogát korlátozni nem kívánja és a választási határidőt május hó közepéig engedélyezi, úgy azonban, hogyha ez időig tanítói hivatalát be nem töltené, az esperesi hivatal annak betöltéséről intézkedik.

17. Olvastatott Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvédnek, Bodnár Lajos, hoportyi tanítónak a vámos-úfalusi lelkész ellenében fenforgó kamat követelése tárgyában beadott jelentése, melyszérint a múlt évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 30-ik számú határozata folytán eszközölt eljárásáról véleményes nyilatkozatát beterjeszti.

Jelentést tevő kiküldött beadványa tudomásul vétetvén, egyházmegyei kormány határozatilag kimondja, hogy miután a fenforgó kamatkövetelési ügynek barátságos úton való kiegyenlítése eredménytelen maradt; tekintve, hogy a tökekövetelésnek kamatok címén való elszámolása különben sem

engedélyezhető; de meg másrészt a vámos-ujfalusi lelkész részéről megajánlott kiegyenlítési módozat — hogy a folyamodónál kint levő 44 forint hátrálékos tőke után fizetetlen kamatok a folyamodó 35 frt. 66 kr. haszonélvezeti tőkéje után esedékes kamatokkal tekintessék kiegyenlítettnek — elfogadható nem lévén: folyamodó kérésének hely adható nem volt.

18. A király-helmeci egyházban a mult 1884. év december 14. napján megjelent egyházmegyei küldöttség jelenté, miszerint a mult 1884. év ápril 1—2. napjain tartott egyházmegyei gyűlés 49. szám alatti határozata folytán, a király-helmeci egyház és ottani lakos, Pácz Márton, mészáros között, az iskola-épület alatt levő egyik boltnak általa használt bérletéből fenforgó követelést mind a két fél teljes megnyugvásával méltányosan kiegyenlítette, s az egyháztanács, aláírásával erősített jegyzőkönyvben ismeri el azt, hogy az egyházkerületi tőketartozás nem a kötvény aláíróit, hanem az egyházat terheli.

Küldöttség eljárása tudomásul vétetik.

19. G. Kovács Ferenc, örösi lakos templomi székpere tárgyában, az egyháztanácsnak őt illető végzése, úgyszinte az 1884-ik évi ápril 15-ik napján e tárgyban megejtett egyházmegyei küldöttség jelentése nyomán, az 1884. évi ápril 26—27. napjain tartott egyházmegyei gyűlés 9. szám alatt hozott határozata ellen felebbező folyamodványát a főtiszteletű egyházkerületi gyűléshez felterjesztetni kéri.

Felebbezvénye, a hozzácsatolt okmányokkal együtt, a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre felterjesztetik.

20. A szomotor-b.-vécsi egyház anyagi ügyeit érdeklőleg olvasgatott az egyházlátogató küldöttség azon jelentése, hogy az egyház tőkepénzeiből Szabó Lajos és neje Pásztor Mária-nak kölcsönadott 800 frt. jelzálogilag biztosítva mindekkoráig sincsen.

Szabó Lajos és neje Pásztor Mária, adósoknál kint levő 800 frtos tartozási ügy tekintetében egyházmegyénk, 1883. évi őszi közgyűlésének 12. sz. és 1884. évi őszi közgyűlésének 11. száma alatt meghozott határozataival, immár jogérvényesen intézkedvén az: ügy mikénti állásáról szóló jelentésnek a folyó évi őszi közgyűléshez leendő betérjesztésére az egyház előjárósága felhivatik.

21. Az egyházlátogató küldöttség jelentéséből értesülvén egyházmegyénk arról, hogy a szomotor-b.-vécsi egyháznak Harcsa Istvánnál kint levő 130 frt. tőke követelése kamataival a

Stern örökösei ellen folytatott per útján, az egyháznak meg fog téríttetni.

Ezen peres ügy lehető sikeres lebonyolítását egyházmegyei közgyűlés a lelkész és presbyterium figyelmébe ajánlja; az egyház jelentése annak idejében bevértván.

22. Egyházlátogató küldöttség jelenti, hogy a szomotor-b.-vécsi egyház 3134 frt. 4 kr. tőkepénzből 529 frtot elköltött, s azt mint tőketartozást vezetni számadásában kamat nélkül, mire való nézve meghagyta egyházlátogatás, hogy ez összeg visszatérítéséről vagy kivetés vagy másnemű eljárás útján gondoskodjanak.

Megütközéssel értesül egyházmegyénk a szomotor-b.-vécsi egyház anyagi ügyeinek ily, a törvényes eljárással össze nem egyezhető kezeléséről; s míg egyrésről az egyház enemű eljárását helyteleníti, addig másrésről az egyházlátogatóság intézkedését tudomásul vévén, meghagyja az egyház előljáróságának, hogy az illetéktelenül elköltött 529 frt. tőkepénznek helyreállítását sürgősen eszközölje s arról szóló jelentését a folyó évi őszi közgyűléshez terjeszse be.

23. Az egyházlátogató küldöttség jelentése szerint, a szomotor-b.-vécsi egyház, a sátoralja-ujhelyi ref. egyház pénztárának, 1872. évben kölcsönvett 200 frt. tőkével és ennek azon időtől járó kamataival — melyet a néhai lelkész. Gönczy József özvegyének végkielégítése végett vett fel — mindezideig tartozásban lévén, annak kifizetése iránt már törvényesen megintett; ezen összeg kifizetésére azonban állítólag Kozma Ferenc elhalt lelkésznek kézbesített 200 frt., mely összeget nevezett a jelölt célra nem fordított, s abból 50 frtot később visszafizetett az egyháznak 150 frt. pedig elveszett nyom nélkül, s hogy Kozma Ferencnek halála után az egyház adós maradt 23 ölfá 115 frt. árával, mely az ujhelyi tartozás törlesztésére lett volna betudandó; azonban ezen összeg a gondnoki számadások bevételi és kiadási rovataiba bevezetve nem találtatik.

Miután a jelentésben körülírt 115 frt. összeg a gondnoki számadásban sem mint bevétel, sem pedig mint kiadás elő nem fordul: jogosan következik, hogy az a megjelölt célra nem fordított; minélfogva utasittatik az egyházi előljáróság, hogy a 115 frt. összegnek helyreállítását, saját hatáskörében, a tartozás jogossága esetén, haladéktalanul eszközölje.

24. Olvastatott Kozma Mihály, b.-vécsi lakos kérvénye, melyszerint az ellene folyamatban levő 600 frtos pert beszüntetni kéri.

Miután folyamdó a kérvényéhez csatolt egyháztanács-gyűlési határozattal a szomotor-b.-vécsi egyház presbyteriumának a fizetés elhalasztásába való belenyugvását igazolta: a presbyteriumnak saját hatáskörében hozott eme határozatát az egyházmegye tudomásul veszi ugyan, mindazonáltal a presbyteriumnak az egyházi törvényekben meghatározott felelősségét világosan fentartja.

25. Olvastatott Végh Bertalan egyházmegyei ügyvéd jelentése a bodrog-sárai leányegyház birtokainak haszonbérbeadása, az erről vezetett számadás beadása és a vámos-újfalusi lelkész részére a b.-sárai leányegyházban a múlt 1876. évtől, 1884-ig lelkészi szolgálataért járó díjai megállapítása, s e nemű díjazásának jövőre leendő meghatározása tárgyában, a múlt 1884. évi őszi egyházmegyei közgyűlés 12. sz. határozata folytán.

A b.-sárai leányegyház birtokainak, 1885. évtől, 1890. évig eszközölt bérbeadása tudomásul vétetik, mint szintén az érintett leányegyház iskola- és tanítói épület lakhatóvá tétele iránt ez ideig eszközölt beépítkezéstről szóló eljárás is, azen hozzátétellel, hogy a számadásnak folyó évi őszi közgyűlésünkre leendő beadása, melyhez az építkezés vezetője részéről akkorra elkészítendő részletes kimutatás csatolása is megkivántatik.

A b.-sárai leányegyházban, a v.-újfalusi lelkész által teljesített lelkészi teendőkért, a multakra járó 9 évből még 6 évre fizetetlen díjazása, mint szinte az 1885. évtől járó ilyenmű díjazása 20—20 frtban megállapítván, annak úgy a multakra leendő kifizetése, mint a folyó díjak kiszolgáltatására egyházmegyei ügyvéd utasittatik.

26. Olvastatott az őszi egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyve 29-ik sz. a. határozata nyomán, a cigándi egyház földbirtokának nyílt árverésen haszonbérbe való kiadása tárgyában megbízott küldöttség jelentése, melyben az említett birtoknak 6 évre, évi 1801 frt. 10 kr. bérösszeg mellett eszközölt kiadását s a szerződés megkötését, elfogadás és megerősítés végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlés a haszonbéri szerződést elfogadja és megerősíti.

27. Olvastatott, Horukai János, tokaji lelkész szavazat nem adásából származó bírság ügyében, Keresztes Károly, volt organista nyilatkozata, melyben igazolja, hogy ő látta, midőn Horukai János lelkész, az egyházkerületi kétrendbeli szavazattal a postára ment, s vele útközben találkozott is.

Egyházmegyei közgyűlés, noha ezen nyilatkozattal még nem látja eléggé igazoltnak a két szavazat beküldését; de számbavéve az egyházlátogatóság útján beterjesztett kérelmét: a 4 frt. bírság fizetése alól felmenti.

28. Lábas Menyhértné, szentesi lelkész-özvegy és kiskorú árváinak gyámja Somogyi Bertalan, folyamodnak az iránt, hogy a szentesi egyháztanács és helyettes lelkész által, a lelkész-árvák megrontása céljából, amennyiben a lelkészi fizetésnek a szükösi tárt illető fele része a főtiszteletű egyházkerület által az említett kiskorú árvák gyámolítására engedélyeztetett — a díjlevél csak 536 frt. 50 kr-ra számított, holott 1884. évben a papválasztási pályázat kihirdetésekor 820 frtban állapított meg. Azonban egyházlátogatásnak is esperesi megbízása lévén ez ügyben, miért is jegyzőkönyvi jelentésében 500 frtban véleményezi annak a mult évi termés és életárhoz képest leendő méltányos megállapítását.

Tekintve a lelkészi földek kihasznált sovány voltát, valamint a termés mennyiségi és minőségi csekélységét és hogy egy helyettes lelkész rövid idő alatt nem gazdálkodhatott úgy, hogy a földbirtokból a folyamodók számítását felérő hasznot nyerhette volna: a lelkészi fizetés kiszámítása a mult 1884-ik évre 500 frtban határozott meg, melynek fele, 250 frt. illeti az árvákat, mely összeg meghatározásában a kiskorúak gyámja is megnyugvását jelenté ki.

29. Olvastatott a szentesi egyház tanítója, Kun József ellen az őszi egyházmegyei közgyűlés 46. sz. a. határozata alapján hanyag tanítása, sőt itt-ott ingerütséget keltő eljárása elleni fegyelmi vizsgálat megejtése tárgyában küldöttség jegyzőkönyve, melyben az ellene emelt vád egyik pontja, hogy nem tanítana, nem bizonyult be; mert ha bármiként is tanítana, de a szülék nem küldik fel gyermekeiket az iskolába; a másik, hogy az esperes úr azon rendeletének, hogy az egyházmegye közgyűlése előtt jelenjék meg, nem engedelmeskedett, egy bizonyítványt mutat be, hogy azon időben a z é t é n y i e g y h á z b a n, a honn nem lévő tanító helyett temetést végzett és e miatt nem jelent meg.

Egyházmegyei közgyűlés figyelembe véve az előterjesztett indokokat, noha a körlelkész és tanügyi bizottság által, mint eddig, most is csak a legroszabb jelentés terjesztetik be iskolájáról, a fegyelmi eljárást beszünteti; figyelmeztetvén, hogyha a legközelebb teendő vizsgálatnál a tanügy kedvezőbb emelkedése népiskolájában nem jeleztetik: a hatás-

körébe eső szigorú eljárást, nem fog késni alkalmazásba venni.

A szentesi egyház presbyteriuma pedig felhivatik, hogy a tankötelesek iskoláztatását az országos törvények értelmében végrehajtani szoros és mulhatlan kötelességének ismerje, s annak polgári hatóság útján is törvényesen tegyen eleget:

30. Az ev. ref. püspököknek és főgondnokoknak főrendiházi tagsága tárgyában, Dr. Lengyel Endre, egyházmegyei világi tanácsbíró, a következő határozati javaslatot nyújtja be:

„Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye, 1885. ápril 14-én tartott közgyűlésében, méltán aggodalommal vette tudomásul az ev. ref. egyetemes conventnek az 1884. november 17—24. napján tartott gyűlése alkalmából felvett jegyzőkönyve 60. és 64-ik számai alatt foglalt s az ev. ref. egyháznak az újra szervezendő felsőházban való képviseltetése tárgyában intézkedő határozatát. Méltó aggodalommal már csak azért is, mert az egyetemes convent emez ügyre nézve sem felülről, az államkormány által értesítve avagy felhíva, sem pedig alúlról, az egyház részéről megbizva nem volt; mert, soha fel nem adott egyházi önkormányzati gyakorlatunk ellenére, az egyetemes convent által, ezen nagyfontosságú ügyben az egyházak, illetve az egyházmegyék és egyházkerületek meg nem kérdezettek, holott egyházi törvényünk 61. §-ának a) pontja sem hatalmazza fel a conventet arra, hogy az egyházat egyetemesen érdeklő ügyekben, egyházi testületeink mellőzésével hozhasson határozatokat. Az ügy jelen állásában, jövőre nézve tehát tiszteletteljes óvást tevén egyházmegyei közgyűlésünk, belenyugszik ugyan az egyetemes conventnek azon határozatába és eljárásába, hogy az ev. ref. egyház a felsőházban, mind az öt püspöke és mind az öt főgondnoka által képviseltessék; de ha ezen jogos, méltányos, egyházalkományunk alapelvei által parancsolt kívánság az országos törvényhozás által nem teljesítenék, azon esetben egyházmegyei közgyűlésünk, tiszáninnyi egyházkerületünknek a felsőházban való képviseltetése ellen nyilatkozik.

Ezen javaslat első része a közgyűlés majdnem egyhangú szavazatával, utóbbi része pedig nagy többséggel elfogadtatván, a közgyűlés határozataként kimondatott, a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez felterjesztendő közzé soroztatott.

Egyházmegyei gondnok, ifjabb báró Vay Miklós ó méltósága azonban jegyzőkönyvünkbe óhajtá vezetetni, hogy az indítvány egyik pontjához sem járúl.

31. Mult évi őszi egyházkerületi közgyűlés 12. sz. a. határozatával az egyházmegyéék általában oda lettek utasítva, „hogy az egyházközségi dékányság felállítása“ tárgyában készített javaslatát vennék behatóan tárgyalás alá, s tárgyalásaik eredményét ez évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre terjesztenék be.

Egyházmegyénk, az egyházközségi dékányság felállítása tárgyában, nézetének a következőkben ad kifejezést :

Az egyházközségi dékányság eszméje a debreceni zsinaton merült fel legelőször, hol a zsinat alkotmányügyi bizottsága négy §-ba foglalta a dékánysági intézményre vonatkozó nézetét, melyszerint 1. A dékányságot minden egyházkerület belkörüleg szerveznék és szabályozná, azonban oly módon, hogy az minden egyházközségben kötelezőleg életbeléptetendő lenne. 2. Minden egyházközségben rendszerint egy dékány lenne választandó, akinek támogatására dékánynők is alkalmazhatók volnának. 3. Az intézet célja lenne, egyházközségenként oly pénzkészlet előállítás, melynek $\frac{1}{4}$ -e az egyházkerületben eddig suppliciora jogosított ref. iskolák, másik $\frac{2}{4}$ -e az egyházkerület által az eddigi segélykéregetés helyett segélyre felvett egyházak, $\frac{2}{4}$ -e pedig a helybeli szegények vagy jótékony intézetek segélyezésére lenne fordítandó. 4. A dékányság felállításával úgy az iskolai supplicatio, mint az egyházaknak küldöncök által gyakorolt segélykérése is megszüntetendő lenne, s csak különös szükség esetében adnának engedélyt segélykérésre az egyházkerületek saját területekén, az öt egyházkerületben történendő gyűjtésre pedig a convent adna felhatalmazást.

Ezen négy §-ba foglalt elveket helyeselte ugyan a zsinat, de törvényerőre nem emelte, mert érezte, hogy az új intézmény mélyen érdekli egyházi életünket; ugyanazért a négy §-ból álló tervezetet „részletesebb kidolgozás végett“ a conventhez tette át (l. zsinati jegyzőkönyv 238. pont). A convent csak három év mulva vette elő a rábizott tárgyat, de akkor is, ahelyett, hogy érdemlegesen hozzászólt volna, elfogadta közigazgatási bizottsága indítványát, melyszerint az úgy az egyházkerületeknek adassék ki, hogy azok a „részletesebb kidolgozás módjaira“ nézve javaslataikat a convent elé terjeszszék (l. con-

venti jegyzőkönyv. 1884. március 17--24., 62. pont). Ezen conventi megbíztatás folytán egyházkerületünk Fejes István, s.-a.-ujhelyi lelkészt és főiskolai egyházi algondnokot bizta meg, hogy az egyházközségi dékányság ügyében javaslatot készítsen (l. egyházkerületi jegyzőkönyv 1884. június 30., 22. pont). Fejes István megbíztatásának megfelelt és előterjesztését, melyben a zsinati bizottságnak négy §-ba foglalt elveit indokolva, részletes szabályzatban kifejtette, a rimaszombati 1884. szeptember havában tartott egyházkerületi gyűlésen nyújtotta be. Az egyházkerület, bár elismerte a dolgozat kimerítő voltát, nem hozott végleges határozatot; ehelyett, tekintettel arra, hogy a dékányságnak minden egyházközségben való felállítása nagy körültekintést, minden oldalról való komoly megfontolást igényel, abban állapodott meg, hogy a Fejes-féle javaslat az egyházmegyéknek adassék ki oly utasítással, hogy ezek azt beható tárgyalás alá vevén, tárgyalásaik eredményét a jövő tavaszi közgyűlésre terjeszszék elé (lásd egyházkerületi jegyzőkönyv 1884. szeptember, 12. pont). Ime az egyházközségi dékányságügye nálunk történeti fejlődésében.

Már maga azon körülmény, hogy az egyházközségi dékányság felállítása annyi idő óta függőben van és egyik egyházi hatóság a másiktól várja a felállítás módozatainak kitalálását: azt mutatja, hogy a kérdés nem annyira fontos, mint inkább nehéz megoldású. Ha a kérdést minden oldalról meghányjuk-vetjük, úgy találjuk, hogy az egyházközségi dékányság intézménye egyházalkotmányunk keretébe nem illeszthető be és beillesztése nem is szükséges. Ezen véleményünket a következő okok alapján állapítottuk meg:

1. Egyházalkotmányunk zsinatilag meg lévén határozva, nem tartjuk megengedhetőnek, hogy a convent, mely csak a törvények végrehajtására van hivatva, az ilyen és ehez hasonló kérdésekben határozzon, törvényt hozzon, egy új hivatalt állítson, mely eddig még nem volt. A zsinat, ha elfogadta is elvben a dékányság intézményét, de felállítását nem bizta a conventre; a megbíztatás csak a részletesebb kidolgozásra vonatkozik.

2. Ha egyházalkotmányi szempontból megengedhető volna is a dékányság intézményének felállítása, nem tartanók azt időszerűnek most, midőn a közalapra való adózás rendszeresítésével ugyancsak meggyűlt a bajunk; midőn a

lelkész minden erélye és tapintata sem elegendő arra, hogy az új adózás iránti ellenszenv újból meg újból fel ne támadjon. Ily körülmények közt úgy vagyunk meggyőződve, hogy a dékánysági intézménynek kötelező felállítása kellemetlen, hogy ne mondjuk veszélyes surlódásokat idézhetne elő egyházi életünkben. Könnyen föltehető, hogy a köznép, mely még nem mindenütt áll a műveltségnek kellő magaslatán s különben is sokféle kincstári és egyházi adóval van terhelve, úgy tekintené azt, mint az ő sanyargatásának és zaklatásának újabb, elmésen kitalált módját.

3. Kivihetetlennek is tartjuk a dékánysági intézménynek kötelező felállítását, mert a legtöbb községben nincsen olyan értelmes ember, akire ezt a nagy fáradsággal, pontos számadással, terhes felelősséggel járó hivatalt rábízhatnók. Ott is, ahol az értelmiség kezében van az egyház ügye, alig reménylhető még a legnagyobb hitbuzgóság mellett is, hogy dékányok és dékánynők oly könnyen vállalkozzanak és a házról-házra járogatás, kéregetés szakmájának évről-évre való végzésébe belé ne fáradjanak.

4. Nincs is eléggé indokolva előttünk a dékánysági intézmény felállítása. A zsinati bizottság munkálatában és ennek alapján a Fejes-féle javaslatban három cél van megjelölve: 1. Az egyházkerület által segélyezésre felvett egyházak támogatása; 2. A supplicatoria jogositott főiskolák évi illetményének fedezése; 3. A helybeli egyházközség szegényeinek, nyomorultjainak lehető segélyezése, nagyobb egyházakban szegények házának fentartása; inséges betegek ápoltatása s az elhagyottak, vándorok eltemettetése, s ott, ahol a körülmények engedik, árva és szegény gyermekek iskoláztatása. Az 1. pont azt helyezi kilátásba, hogy az egyházaknak eddig küldöncök által gyakorolt közvetlen segélykérése azután megszűnnék. Ez mindenesetre óhajtandó volna, de a közvetlen segélykéregetés eltörlésének célszerűségét csak akkor ismernék el, ha általában a másnemű, nem is egyházi és felekezeti természetű kéregetések, koldulások megszüntethetők volnának; de enélkül csak azt érnők el, hogy mi saját egyházi céljainkra nem engedjük ugyan meg az eddig szokásban levő kéregetést, de más cél érdekében, idegenek, úri és nem úri kéregetők, hazafias célokra, szabadon kizsákmányolhatnak bennünket. A 2. pont szerint a supplicatio eltöröltetnék és a lelkészi kar-nak minden eddigi megterhelhetése nélkül, mindegyik főis-

kola megkapná a maga jutalékát. Erre nézve az a megjegyzésünk van, hogy ha a supplicans deák oly nagy megterheltetésével jár a lelkeszi karnak, mint ez a Fejes-féle javaslatban fel van tüntetve: akkor a supplicatiót a dékánysági intézmény nélkül is el lehet törölni. Egyébiránt mi abban a meggyőződésben vagyunk, hogy a supplicatio kérdésénél más szempontok is figyelembe veendők, Mi azt hisszük, hogy reform. egyházunknak abban is kamatozó tőkéje van, hogy egyházi pályán haladó ifjaink hitünk sorsosaival, a supplicatiokor érzékelnek és ily módon világos emberismeretre szert tesznek, eltekintve attól a bár csekély anyagi segélytől, melyet kapnak, melynek kárpótlásáról a dékánysági intézmény tervezetében egy szóval sincs említés téve. A 3. pont szerint oly szép és nagy célok elérése van kötve a dékánysági intézményhez, hogy lehetetlen volna érette nem lelkesedni, ha eszményi világot képelnénk és nem volna előttünk az élet egész prózai nyomasztó valóságában. Ismerve az életet, úgy ahogy van, azt tartjuk, hogy ama nagy célok nem valósíthatók meg a mi szegény egyháztársadalmunkban, hol az önfentartás kötelessége is elég gondot ad mi nekünk, melyért ma már a sokképen megcsonkított önkormányzati szabadság nem nyújthat kárpótlást. De szerencsére ama keresztyéni jótékonyságok gyakorlása nem is kizárólagos kötelessége ma már egyik vagy másik vallásfelekezetnek. Eltanulta azt az egyháztól az állam, örökölte az egész társadalom, melyet, hála isten, a keresztyénség szelleme vezérel. De ha ezt nem tapasztalnók is: az állam oltalma alatt, a község kötelékei közt élő ref. ember méltán megvárhatná, hogy a betegek ápolása, szegények tartása, kórház alapítása sat. ne felekezeti, hanem állami és községi ügy is legyen, melynek fentartására anélkül is egész a túlterhelésig hozzájárul. De végre.

5. Szükségtelennek is tartjuk a dékánysági intézménynek kötelező felállítását; mert ha indokolva volna is előttünk a cél, melynek elérése ahoz a zsinati bizottság munkálataiban és az ezt bővebben kifejtő Fejes-féle javaslatban, kötve van: mégsem látnók át: miért kellene azért egy eddig nem létező intézményt felállítani. Egyházi törvényeinkben az egyházközségi presbyteriumok számára oly nagy és szép szerepkör van kijelölve, melyszerint ott, ahol az pontosan betölthető, a dékánysági intézménytől várható minden célok elérhetőkké válnak. Jelenleg is számos egyházaink vannak

már, melyekben az egyház vagyonának kezelése és gyarapítása, a hívek buzgósága és áldozatkészsége folytán a lelkész vezetése alatt, minden méltányos igényeket kielégíthet. Az ilyen példák tanúsága és vonzó ereje többet tesz, mintha megrendszabályozzuk és egy kalap alá szorongatjuk egyházainkat. Valóban nekünk úgy tetszik, hogy a presbyterium, az ő különböző irányú hatáskörével, nem egyéb, mint a dékánysági intézménynek egyéni, minket másoktól megkülönböztető, magyar református kifejezése. Ha eddig a gondnok a presbyteriummal, a lelkész ellenőrzése mellett, az egyházi vagyont és pénztárt kezelhette s különböző, sokszor sajátos módon gyarapíthatta: kezelheti és gyarapíthatja ezután is és azért egyáltalában nincs szükség arra, hogy még egy másik pénztárt, egy új hivatalt állítsunk, mely ha eredetére nézve őskeresztyéni is, de ajánlott szervezetében nem egyéb, mint külföldi példa erőltetett másolata.

A fentebb előadott okok alapján arra kérjük a főtiszt. egyházkerületi közgyűlést: méltóztatnék arra hatni, conventi képviselőink útján, hogy a dékányság kötelező felállítása, mint időszerűtlen, kivihetetlen és szükségtelen intézmény, vétessék le a conventi tárgyalások napi rendjéről.

- 32.** Egyházmegyei közgyűlés az egyházlátogató küldöttség jelentéséből tudomást nyert arról, hogy a karádi egyház nemesak paplakát építette újból, ezelőtt négy évvel, hanem a legközelebb lefolyt év nyarán egy egészen újból felállítandó templom alapköveit tette le; építése, mely már eddigelé a 8000 frt. költséget meghaladja, a befejezéshez közeleg.

Midőn az áldozatkészségnek, a vallásosságnak s a hitbuzgóságnak ily tettekben nyilvánuló ritka szép jelét adja a karádi egyház, egyházmegyénk kedves kötelességének tartja az egyház lelkésze, előljárói, s általában egy egész egyház közönsége iránt, elismerésének jegyzőkönyvünkben kifejezést adni, s azt az egyház tagjainak tudomására juttatni.

- 33.** Olvastatott a báji egyház folyamodványa, melyben az iskolatanító használatában lévő, de a tanítói laktól távol eső éppen azért a tanításnak hátrányára szolgáló, mint egy 400 □ ölet tevő szérűs kertet, a rajta lévő, hat darab marhát befogadható istálló és szekérszinnel eladhatni, s az így nyert összegben a szükséges gazdasági épületeket a tanítói laknál felállíthatni, s az egyházmegyei közgyűlés beleegyezése esetén kérelmét a főtiszteletű egyházkerülethez pártolólág felterjesztetni kéri.

Nem lévén a kérvényben feltüntetve, ha vajjon a tanítói laknál van-e oly alkalmas terület, hol az istálló, szekérszín, az iskolai épülettől elég távolságban, a tanítói lakház és iskola hátránya nélkül állitható fel; nem lévén felmutatva a célbavett istálló és kert vételi ára: egyházmegyei közgyűlés ezúttal az eladhatási engedély megadását a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésnek pártolólág nem ajánlhatja, hanem az egyház presbyteriumát ezen hiányok pótlására utasítja.

- 34.** A zombori egyház, az egyházlátogató küldöttség útján, a felszaporodott egyenértéki adó terhének elviselhetetlensége következtében, azon kérdést intézi egyházmegyei közgyűléshez, hogy tekintetbe véve az illetékegyenértéki adóra vonatkozó 1881-ik évi XXI. t. c. 24. §-ának három első pontjában foglalt eme kifejezést: „illetékegyenértéktől mentesek azon javadalmak birlalói, illetőleg élvezői, kiknek összes tiszta jövedelmök évi 400 frtot meg nem halad,“ vajjon ez alapon nem tarthat-e a zombori egyház is igényt az illetékmentességhez?

Egyházmegyei közgyűlés a zombori egyháznak ajánlja, hogy e tárgyban kérelmét az illető helyre beadni el ne mulasztja.

- 35.** A monoki egyházban a megürült lelkész-tanítói állomás betölthetésére nézve még ez ideig nem rendelkezhetvén az egyházmegyei közgyűlés, illetve az esperesi hivatal:

Felhivatik a monoki egyház presbyteriuma, hogy a megtartandó lelkészválasztás végett, a szabályosan kiállított lelkész-tanítói díjlevelet az esperesi hivatalhoz terjeszse be.

- 36.** A tállyai egyházban szolgáló helyettes lelkész, Beszterczei Béla, az évi jövedelmének fele részét az egyházkerületi szűkösi pénztár javára kötelezve lévén befizetni:

Egyházmegyei közgyűlés 100 frtban állapítja meg a fizetendő összeget, s azt elfogadás végett pártolólág terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

- 37.** A tállyai járás egyházlátogató küldöttsége az esperesi hivatal által meg lett bízva azzal, hogy a taktakénézi egyház gondnoka, Tóth Béjamin ellen, állítólagosan hűtlen kezelés miatt, a beadott mellékletként csatolt vádirat alapján tartana vizsgálatot.

Egyházmegyei közgyűlés tekintve, hogy a beadott vádak az egyházlátogató küldöttség beható vizsgálata után, alaptalanoknak tünnek fel: Tóth Béjamin gondnokot, az ellene emelt vád alól felmenti.

38. Tóth Bénéjám in, a kenézi egyház gondnoka, azon okoknál fogva, mert az 1883. és 1884-ik évek folyama alatt, az egyház lelkész javadalmazási birtokait ő kezelte, saját ügyeinek elhanyagolásával gazdálkodást folytatott az egyház javára, kéri, hogy figyelembe véve fáradozásait, némi jutalomban részesíttetnék.

Tekintve, hogy a nevezett két évről egészben befejezett számadás még nem adatott az egyházlátogató küldöttség kezeihez, egyházmegyei közgyűlés e kérvényre nézve érdemleges határozatot nem hozhat, hanem G e c s e i P é t e r t a r c a l i lelkész megbizatik azzal, hogy a szükségelt okmányoknak felhasználásával, presbyterium közreműködése mellett, fent kitett két évről enemű számadást készítené el, s azt az esperesi hivatalhoz küldje be.

39. Mult 1884. évi tavaszi közgyűlésünk 21. száma szerint, egyházmegyénk tudomást vett ugyan arról, hogy a h o g y k a i egyháznál a M e c z n e r G y u l a főgondnok által tett 500 frtos alapítványról kiállított az alapítvány-levél, azonban vonatkozással az 1883. évi szeptember hó 24—25. napjain Ungváron tartott egyházkerületi közgyűlés 72. szám alatti határozatára:

Egyházmegyei közgyűlés felhívja a makkos-hogykai egyház h.-lelkészét, presbyteriumát, hogy az alapítvány-levél hitelesített másolatát junius hó 1-ig az esperesi hivatalhoz küldje be.

40. Olvastatott az egyházlátogatás jegyzőkönyvében, a v a j d á c s k a i egyház azon figyelmet keltő helyzete, melyszerint ártéri adója 280 frtra emelkedett, s ennek emelkedési okáról nem nyernek sehonnan felvilágosítást.

Ez ügyben egyházmegyei közgyűlés V é g h B e r t a l a n, egyházmegyei ügyvédet megbizza, hogy járna utánna ennek, s a vajdácskai egyház gondnoka pedig utasíttatik, hogy ártéri adókönyvét Végh Bertalan, ügyvéd úrnak mutassa be.

41. Ugyancsak az egyházlátogató küldöttségnek panaszolja N a g y K á r o l y, szomotor-vécsi lelkész, hogy vécsilakos, Tóth Pál volt szállóskei lelkész -- ki jelentékeny birtokot vásárolt -- az egyházi adót fizetni nem akarja, sőt ellene lázit.

Egyházmegyei közgyűlés Tóth Pált a törvény alapján egyházi adófizetésre kötelezettnek kimondja, s a szomotori egyház előljároságát a törvényben gyökerező eljárásra utasítja.

42. Olvastatott Nagy Károly, szomotori lelkész azon kérelme, hogy a lelkészi fizetés alapját képező, az országút által határolt föld- és rétbirtokát az útasok nagy mérvben rongálják, benne nagy kárt tesznek, s a védő sáncok kijavitási munkálatát pedig úgy a szomotori, mint a vécsi egyházi tagok, kötelességük ellenére, teljesíteni vonakodnak.

Egyházmegyei közgyűlés úgy a szomotori, mint a vécsi egyház előjárásának a védő sáncok megtételét komoly és szigorú kötelességévé teszi.

43. Az egyházlátogató küldöttség, jegyzőkönyvében a királyhalmeci egyházból előterjeszti, hogy a hivataláról lemondott Tornallyai Sámuel, tanító, a tagosítás alkalmával lelkész és tanító fizetés alapjára nyert 3 hold erdőterületnek 575 frt. 76 kr. eladási ár összegéből, az őt illető $\frac{1}{3}$ részt, vagyis 191 frt. 92 krt., az élvezett kamat fejében kölcsönképen felvette, mely összegből 100 frtról szóló kötvény az egyház kezénél megvan, de a 91 frt. 92 kr. nincs, most midőn a tanítói hátrálékát követelésbe tette, az érintett 91 frt. és 92 kr. visszatérítéséről tudni nem akart, mondván, hogy azt ő nem vette fel; mert ha felvette volna, arról szintén kötvénye lenne.

Egyházmegyei közgyűlés, miután Tornallyai Sámuel személyesen is kijelenti, meggyőződve arról, hogy említett tanító a kérdésben forgó 91 frt. 92 krt. nem vette fel, mert felvétele esetén, mint a 100 frtról, úgy ezen összegről is kötvényt adott volna, kimondja, hogy az egyház a tanító részére az eladási időtül ezen 91 frt. 98 kr. tőkének 8% kamatját szolgáltatassa ki. Tornallyai Sámuel a 100 frtot az egyháznak fizesse vissza, az egyház pedig a 191 frt. 92 kr. tőkét a tanítói alap javára kezelje, s annak évi kamatait a tanítónak hiánytalanul szolgáltatassa ki.

44. Olvastatott Tornallyai Sámuel királyhalmeci tanítónak kérelme, melyben a közte és az egyház presbyteriuma között kötött egyezés ellenére, hogyha nevezett tanító egy segédet tart saját költségére és hivatalának eleget tesz, az iskolába járó tanköteles gyermekek tandíját személyenként 2 frtra emeli, pótlásul segéd tartási tetemes költségeinek; most ezen személyenkénti 2 frt. tandíjt megtagadja, s kifizetni a kötött egyezés ellenére nem akarja, méltóztassék ezen kötelezettséget kimondani.

Egyházmegyei közgyűlés a mellékelt szerződésből meggyőződve az egyháznak e nemű kötelezettségéről, s úgy az egyházlátogatóság, mint a körlelkészi jelentések útján beiga-

zoltnak tapasztalván azt, hogy a tanító eleget tett hivatalának: ez okból a tanköteles gyermekek személyenkénti 2 frt. tandíját kérelmező tanító részére kiadatni rendeli.

45. Olvastatott a pataki járás egyházlátogató küldöttségének jegyzőkönyve, melyben a tokaji egyházban azon — a közigazgatási pénztár rovására üzött — visszas helyzetet terjeszti elő, hogy a 6 communio alkalmával, ha kitétetik is az említett pénztár részére a persely, mindamellett abba csupán 80 kr. gyűl és pedig azért, mert ezen alkalommal az egyház szükséglete fedezésére szolgáló persely is meghurcoltatik a hívek előtt, s inkább ebbe adakoznak a hívek. az ezen adakozást igazoló napló-könyv bizonyítása szerint 3 frt. 70—80 krt, a közigazgatási pénztár részére alig jutván egy pár krajcár.

Egyházmegyei közgyűlés nagy megütközéssel veszi a tokaji egyház presbyteriumának s főleg a lelkésznek e részben tett s ezt megtűrő mulasztását és eljárását; jövőre nézve a legkomolyabb következményű felelősség terhe mellett utasítja a presbyteriumot s figyelmezteti főleg a lelkészt, hogy a 6 communio alkalmával csupán csak a közigazgatási pénztár perselye tétessék ki adakozás gyűjtésére.

46. Ugyancsak a tokaji egyházból jelentik, hogy Balogh Lipót, a tokaji egyház volt főgondnoka, az egyház pénztárából elköltött 854 frtot mindezideig sem törlesztette, s az egyház sem tett semmiféle lépést a követelés behajtása iránt.

Egyházmegyei közgyűlés, mult 1884-ik évi tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvének 15. sz. a. hozott határozata alapján, felelősség terhe alatt utasítja a tokaji egyház presbyteriumát, hogy ezen követelés behajtását eszközlő eljárását folyó évi május hó végeig feltétlenül foganatba vegye s jelentését az esperesi hivatalhoz terjeszsze be.

47. Ugyancsak a tokaji egyházból az is jelentetik, hogy az alapítványok természetével ellenkező azon helytelen eljárás követtetik, hogy az iskolai és torony-alaptőke kamatait ahelyett, hogy a tőkéhez csatolva növelné, saját szükségletére fordítja s költi el már évek óta.

Egyházmegyei közgyűlés a tokaji egyház presbyteriumát utasítja, hogy jövőre ezen alapok kamatait a tőkéhez csatolja, s ezen alapok növekedését eszközölje.

48. Az egyházlátogató küldöttség a bodrog-olaszii egyházból jelenti, hogy a Lónyay család egyik vegyes házasságban levő nő tagja-

nak, névszerint Gróf Alberti Antal r. kath. vallású és Lónyay Sarolta reform. vallásúak két nő gyermekét, a tolcsvai r. kath. plebánus Mihályfi László keresztelte meg s ugyanő általa anyakönyveltetett is.

Egyházmegyei közgyűlés, mint vallásügyi sérelmet, főtiszteletű egyházkerület elé terjeszteni határozta.

49. Olvastatott Szánthó István. b.-olaszii lelkésznek azon kérelme, hogy az általános jövedelmi pótdó ó rajta hajtatik be, s már 31 frt. 80 krt. törlesztett is, holott a lelkészi földek után eső földadót Lónyay Ödön ő nagysága vállalta el és fizeti is, ezt azonban noha a földadóknak járuléka gyanánt tekinti a törvény, fizetési kötelezettségül nem fogadja, s ez okból annak, mint általa nem illetékesen fizetett összegnek, az egyház által leendő visszatérítését kimondani s megítélni kéri.

Egyházmegyei közgyűlés, tekintve az ügy kényes és könnyen viszályt kelthető voltát, folyamodó lelkész kérelmének helyt nem adhat.

50. Olvastatott az egyházlátogató küldöttség jegyzőkönyvében a kenéz-lői egyház azon indokolatlan mulasztása, hogy az egyházi irományok, úrasztali edények sat. elhelyezését mulhatalanul megkivántató láda vagy szekrény vételét mindezideig elhanyagolta, s e miatt az egyházat érdeklő fontos irományok szétszórtan tartatnak.

Egyházmegyei közgyűlés egy ilyenmű s e célra szolgáló láda beszerzését a presbyterium kötelességének kimondja s arra utasítja.

51. Ugyancsak azon egyházból, egyházlátogatóság jelenti, hogy a lelkészlak építése alapjául szolgáló, a főtiszteletű egyházkerulettől kapott 50 frtnak egy részét, saját szükségletére fordította, s csak 27 frtot helyezett ki kamatozás végett.

Egyházmegyei közgyűlés az 50 frtnak nevezett célra való kamatoztatását s az elköltött 23 frtnak visszafizetését a presbyterium egyik mulaszthatlan s felelősség terhe mellett köteletségül mondja ki.

52. Olvastatott Horvay Györgyné, volt petrahói lelkész-özvegy azon kérelme, hogy az özvegyi kegyelem évből fenmaradt némi követelése kiegyenlítése végett, mely közle és Horváth János helyettes lelkész, valamint az egyház hívei között forog fenn, egy küldöttséget küldeni kegyeskednék.

Egyházmegyei közgyűlés a fenforgó ügy kiegyenlítése, s tisztázása végett Terhes Barna, tnácsbíró urat küldi ki.

- 53.** Olvastatott főtiszteletű püspök úrnak, a nagyméltóságú vallás- és közoktatási miniszteriuntól hivatalához áttett azon esperesi hivatalunkhoz intézett megkereső levele, hogy a simai egyház iskolája, a törvényben megkívántató módon nincs felszerelve, s a tanító fizetése nem üti meg a 300 frt. minimumot; ez okból a simai egyház előjárósága utasítandó, hogy a hiánylatot orvosolja, iskoláját taneszközökkel szerelje fel.

Ezen ügy esperesi hivatalunknak ez érdembeni intézkedés végett fenhagyott.

- 54.** Egyházlátogató küldöttség jelenti, hogy a szentesi presbyterium nem vállal felelőséget azon 436 frtéért mely Hajdók István, ottani lakosnál van kölcsön, amennyiben ők e pénzt nem akarták és nem is adták az illető adósnak, s így ezen összeg biztosíték hiányában csaknem elveszetteknek tekinthető.

Egyházmegyei kormány jónak látja egyelőre ezen összegnek ügyvédje által való behajtását függőben hagyni, addig míg nem a Hajdók István árverésén eladott birtok, a vevők nevére leendő átíratásnál bíróilag elintéztetik, melynek figyelemmel tartására Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvéd felkéretik.

- 55.** Egyházlátogató küldöttség jelenti, miszerint a vékei előkönyörgő méltó panaszként terjesztette elő azon — a tanítói hivatal lealacsonyításával járó — körülményt, hogy csekély jövedelmének beszedhetése végett, önmagának kell házról-házra járnia, a szórványos fiók-egyházakban.

Egyházmegyei kormány felelősség terhe alatt hagyja meg a vidéki és hozzátartozó fiók-egyházak gondnokainak, hogy az egyházak többi előjáróival együttesen tartsák szoros kötelességöknek az előkönyörgő fizetésének beszedését és idejébeni kézhez leendő szolgáltatását. Ugyiszinte szoros kötelességökké tétetik az, hogy 12 éves kort betöltött egyháztagokat, a rendes időben történendő confirmáltatásra serkentsék.

- 56.** Egyházlátogatás előterjesztése nyomán, melyben a múlt évben épített leleszi templomnak, a Láng építész által történt hibás építését panaszolja be, amennyiben a falak már most több helyen hasadozottak, a tetőzet is lehajlott, jelenti elnök esperes, hogy

e tárgyban rendelkezett, s az ügy úgy áll, hogy Lang építész az egyházat fizetési hátraléka tárgyában perbe fogta, s Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvéd felvilágosítása szerint valószínűleg meg is nyeri, amennyiben az általa meghívott és az egyház által is elfogadott szakértők oda nyilatkoztak, hogy az épület az építés szabályainak és az újabb modern izlésnek teljesen megfelel.

Miután a per folyamatban van, jónak látja bevárni egyházmegyei kormány, miként dönti el ez ügyet az egyház és Lang építész közt a birói ítélet.

57. Egyházmegyei kormány, az egyházi látogatóság jelentéséből értesül, hogy Nagy Pál, agárdi volt gondnok 46 frt. 58 kr. tartozását az előjáróság elengedni látszik amennyiben, az egyházmegyei ügyvéd által lefolytatott per után sem vette be rajta.

Végh Bertalan, egyházmegyei ügyvéd felhivatik, hogy ezen lefolyt peres követelés behajtásáról végrehajtás útján intézkedjék.

58. Ugyancsak Agárdról jelenti az egyházlátogatás, miszerint a lelkész és tanító fizetése nagyon hanyagul szedetik be, a fa és szőcs jövedelem igen nagyrészből kint van.

Egyházmegyei kormány felszólítja egyházi előjáróságot, hogy az egyházi hivatalnokok kint lévő fizetésének behajtását tartsa szigorú kötelességének, a hátralékban lévő adósokat jelentse be az esperesi hivatalnak, hogy ellenőrkben a végrehajtást törvényeink értelmében polgári hatóság útján is foganatosíthassa.

59. Olvastatott az örsi egyház presbyteriumának lelkésze változása alkalmából, közgyűlésünkhöz beterjesztett folyamodványa, melyben azon indokolás mellett, hogy miután a földbirtokosok közül többen kiköltöztek vagy el is haltak, s az elhalt családfőknek máshol lakó utódai úgyszint a máshova elköltözettek is megvonták a lelkészi hivatalt illető eddig teljesített életnemű fizetést, s ez ok miatt, a lelkészi kárta tartalma szerint, a földbirtokosok által fixum gyanánt fizetni kötelezett 20 köböl búza és 20 köböl gabnailletkből, mintegy 5 köbölnyi részint búza, részint gabna fizetési teher, a helybeli földbirtokos családfőkre hárulván, amennyiben ezt túlterhelőnek érzik magokra nézve, ez alól kérik feloldoztatásukat azon kijelentéssel, hogy miután a zsellérektől bejövő gabnanemű járadék, mintegy 10 köbölre megyen, az összes életnemű fizetést 20 köböl búzában és 25 köböl gabnában állapítván meg, — valamint a földbirtokosok —

úgy a zsellérektől leveendő életnemű-járadékot, az itt meghatározott mennyiségben fognák jövőre lelkészüknek a presbyterium jóállása mellett beszolgáltatni, érintetlenül hagyván a lelkészi díjlevel minden egyéb tételeit, melyeknek mint eddig, úgy ezután is teljesítendő pontos fizetésére kötelezik magokat.

Egyházmegyei közgyűlésünk, tekintettel lévén különösen az egyházban az ily kivetés miatt előállott kellemetlen zsurlódások elenyésztetésére, a felhozott indokok alapján, azon kijelentéssel, hogy a multa nézve mindez ideig is hátralékban lévő tartozásuk befizetését teljesíteni köteleztettek, jövőre nézve megadja az egyházközség kérelmét, oda utasítván az egyházi előjáróságot, hogy esperesi hivatalunk intézkedése folytán, a kinevezendett küldöttség befolyásával, lelkészi díjlevelét, az itt engedélyezett változtatással haladéktalanul kiállítsa, hogy a törvényszerűleg meghatározott határidőn belől, a lelkészválasztás is végrehajthatassék.

60. Egyházlátogató küldöttség jelenti, hogy a h.-németii templom és torony oly elavult rosz állapotban van, hogy már ma is a leomlás és összedőlés veszélyével fenyeget.

Egyházmegyei kormány, a bekövetkezhető veszély kiké-
rülése tekintetéből az egyházi előjáróságot komolyan figyelmezteti és inti a veszély nagyságára, egyszersmind kimondja, hogy további hanyagság esetén a polgári közigazgatási hatóság segélyét s intézkedését kérendi ki.

61. Olvastatott az egyházlátogatási jegyzőkönyvből, miszerint Kis-dobszán az iskolai épület tanhelyiségnek a lehető legalkalmasabb, mit az egyházi előjáróság maga is belátván, a küldöttség buzdítására meg is ígérték, hogy e tavaszon egy új iskola építéséhez mulhatlanul hozzá fog a gyülekezet.

Az egyháznak ezen üdvös elhatározása azon hozzáadással vétetik örvendetes tudomásól, hogy az iskola építés munkálatba vétele előtt, szabályaink értelmében az esperesi hivatalnak jelentést tenni el ne mulasszák.

62. Egyházlátogató küldöttség s tanügyi bizottság jelenti, hogy a leleszi leányegyházban alkalmazott segédlelkészi minősítvénynyel bíró, most előkönyörgő tanítóként szolgáló Furik János, az anyagi még szellemi lelki szegénységben is szenved, hova-tovább mindig nagyobb nagyobb mérvben, sajnálatot s részvétet keltőleg, úgy annyira, hogy a szolgálat kellőleg nem teljesíthetésén kívül, mint segédlelkészi bizonylattel bíró különösen Leleszen, a reformált lelkészi testület tekintélyére kedvezőtlen befolyással van.

Egyházmegyei kormány a segédlelkészi bizonyítványal bíró, most előkönyörgő tanítói minőségben szolgáló Furik Jánossal, azon nehéz helyzetbe jutott, hogy nem tudja hol alkalmazni, sem mint segédlelkészt sem mint tanítót senki és sehol el nem fogadja, azért tisztelettel kéri a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy ezen talán önhibáján kívül szerencsétlen lelkileg beteg ember valamely segélyben állandóul részesítenék, avagy az országos egyházi közalaptól bizonyos habár csekély évi összeg nyujtának neki, hogy így úgy a lelkészi, mint a tanítói hivatal viselése alól felmenthető lehetne.

63. Olvastatott Berta Ferenc és több érdektársai nagy-rozvágyi lakosoknak, Fodor József, ottani tanító ellen beadott kérvénye, melyszerint nevezett tanítót változásba helyezetteti, s más tanítót berendeltetni kérnek.

Tekintettel azon körülményre, hogy a beadott kérvény még az alakszerűség kellékének sem felel meg, mivel nem az egyháztanács hivatalos cselekménye, mint a melynek jog- és hatáskörébe az ily természetű kérvények beadványozása kizárólag tartozik, s az egyházi elnökség aláírását is nélkülözi, de másrésről a kérvény tartalmából kitetszőleg a tanító változásba helyezésére felhozott indokok sem oly természetűek, melyekkel állásának tarthatatlansága igazolhatóan látszanék: a beadott kérvény érdemleges elbírálás tárgyát nem képezhetvén, folyamodók kérvényükkel elutasítandók voltak.

64. Vigh József, Keresztyén István és Bodnár András, mádi lakosok fellebbezése, a mádi ev. ref. egyháztanács gyűlés 1885. évi március hó 29-én meghozott határozata ellen.

Tekintve, hogy folyamodók felebbezésüket az első folyamodásu bíróság mellőzésével közvetlenül nyujtották be a felebbviteli bírósághoz: ekként annak érdemleges elbírálásába, a tárgyalási iratok hiányában, az egyházmegyei bíróság, mint felebbviteli bíróság különben sem bocsátkozhatik, s folyamodóknak felebbezésüket jelen határozat kapcsán visszaadatni rendeli.

Utasittatik egyuttal az egyházközségi bíróság, hogy az egyházi törvénykezési rendtartás 291. §. rendeletéhez képest az általa meghozott első fokú határozatot folyamodóknak külön kikézbessítettvén, a törvényes idő alatt netán beadandó

felebbezést, a kézbesítést igazoló irattal, s az összes ezen ügyre vonatkozó vizsgálati és tárgyalási iratokkal együtt terjeszse fel.

65. A változás által megüresedő örösi egyház lelkészi állomásának betöltésére nézve kérdés tétetvén :

Egyházmegyei közgyűlés kimondja, hogy a választás megejtéseig a nem választható jelenlegi segédlelkész marad ott; a választás után pedig a hivataloskodására nézve legidősebb segédlelkész, ifjabb Bagdi István rendeltetik oda, mint helytöltő lelkész.

66. Az egyházlátogató küldöttségek jelentéséből azon elszomorító jelenség tűnt ki, miszerint egyházaink nagyobb részében az egyenértéki adó annyira felszaporodott, hogy e miatt hova-tovább az egyházak fennállása leend veszélyeztetve, ennek egyik okául pedig az gyaníttatik, mintha talán ezen adónemről az adóhivatalokban kimutatás sem vezetettnek, mivel az egyházakból azon értesülés jött be, hogy nincs tudomásuk ez adóösszegekről, s az is megtörténik, hogy az adóhivatal visszautasítja az ilyenmű adókat befizetni akarókat.

Egyházmegyei közgyűlés komoly figyelme tárgyává tévén ezen fenyegető körülmény feletti tanácskozást, az előre látólag bekövetkezhető veszély elhárítása céljából azon határozati indítványával járul a főtiszteletű egyházkerületi gyűlés elé; intézzen megkeresést az illető helyre, hogy ezen adónemről kiállított kimutatás az egyházaknak idejében küldesék meg.

67. Olvasatott az egyházmegye tanügyi bizottságának, folyó 1885. évi ápril hó 13-ik napján felvett jegyzőkönyve.

Egyházmegyei közgyűlés az össze állított, s minden pontjaiban elfogadott jelentést magáévá teszi s annak általános része jegyzőkönyvbe felvétetni határoztatott, amint következik.

A körlelkészi táblás kimutatások szerint a 42,793 lelket számláló egyházmegyében a 6—12 éves iskola köteles gyermekek száma: 2210 fi, 2214 nő, összesen 4424. Annyi, mint a lélekszám 10·36%-ja. A múlt félévben az iskolakötelesek száma a lélekszámnak 10·26%-ja, tehát 0·10%-kal kevesebb, mint most.

Iskolát gyakorló 6—12 évig: 1907 fi, 1750 nő, összesen 3657 annyi, mint a tankötelesek 82·66%-ja.

Az iskolát nem gyakorolja 303 fi, 464 nő, összesen 767. Az iskolát gyakorlók létszáma 89-el több, mint a mult félévben. A mult félévben járt a tankötelesek 81·96%-ja, így a mult félévi kimutatáshoz képest javulás 0·70%.

Ismétlő iskolaköteles 12—15 évig 705 fi, 739 nő, összesen 1444; annyi mint a lélekszám 3·37%-ja.

A mult félévben ismétlő iskolaköteles volt a lélekszám 3·81%-ja; tehát most kevesebb 0·44%-kal.

Ismétlő iskolát gyakorló 77 fi, 78 nő, összesen 155, annyi, mint a tankötelesek 10·73%-ja. Ismétlő iskolát nem gyakorol 628fi, 661 nő, összesen 1289, annyi, mint a tankötelesek 89·27%-ja. A mult félévben ismétlő iskolába járt a tankötelesek 14·4%-ja, tehát 3·67%-kal több, mint most.

Osztályozás tekintetében II. osztályú iskola 1, névszerint Takta-Kenéz. III. osztályú 14, IV. osztályú 28, V. osztályú 16, VI. osztályú 14.

Közszégi iskola van 4.

Szellemi állásra nézve:

a) **Kitűnő iskola van 21**, u. m. Cigánd, Csanálos, Erdőbénye (III—VI.), Karád, Karcsa, Pácin, Kis-Géres, Liszka, Karos, Mád, Megyaszó (fi), Nagy-Géres, Örös, Sárospatak (3 iskola), Véke, Tállya, Tárkány, Tisza-Lúc (fi), Vajdacska.

b) **Dicséretes 25**, u. m: Báj, Berzék, Csobaj, Erdő-Horváti, Harkány, (fi), Hernád-Németi, Kak, Király-Helmec, Lelesz-Pólyán, Kis-Dobsza, Láca, Megyaszó (leány), Nagy-Rozvágy, Ond, Petrahó, Ricsé, Sajó-Hidvég, Semjén, Szada, Szerencs, Tarcal (fi), Tisza-Ladány, Tisza-Lúc (leány), Tisza-Tokaj, Zombor.

c) **Kielégítő 22**, u. m: Agárd, Leányvár, Bacska, Lelesz, Bodrog-Keresztúr, Bodrog-Olaszi, Hoporty, Erdőbénye (I—II. o.), Sima, Harkány (leány), Hogyka, Kenézlő, Kis-Kövesd, Nagy-Kövesd, Luka, Monok, Pthügy, Szentes, Szomotor, Tarcal (leány), Ágcsernő, Tolcsva, Vis.

d) **Gyenge 3**, u. m: Gesztely, Legyes-Bénye, Takta-Kenéz.

Észrevételek: A szellemi minősítés elmaradt: Golopon, mivel az iskolázás csaknem egész félévben szünetelt; Kesznyétenben, mivel a látogatás alkalmával a tanító beteg volt és Vámosújfaluban, mivel a lelkész-tanító csaknem egész félévben beteg volt.

A múlt félév végén történt minősítéshez képest h a n y a t l á s jelezte a következő iskolákról: Báj, L á c a, kitünőbből lett dícséretes; Erdőbénye (I—II.), Szomotor, Ágcsernő, Vis dícséretesből lett kielégítő; Takta-Kenéz kielégítőből lett gyenge.

Haladás jelezhető a következőknél: Erdőbénye (III—VI. o.), Karád, Kis-Géres, Liszka dícséretesből lett kitünő; Erdő Horváti, Király-Helmecc, Lelesz-Pólyán, Tisza-Tokaj kielégítőből lett dícséretes; Sima gyengéből lett kielégítő; Szentes, Tolcsva minősíthetetlenből lett kielégítő.

Rendes tanító van az egyházmegyében 56; segéd 7, ideiglenes 8, lelkész-tanító 10, községi tanító 4.

Okleveles tanító van 59, nem okleveles 11.

Tanítólak jó 64, rossz 6 u. m.: Hoporty, Kak, Kis-Géres, Takta-Kenéz, V.-Ujfalu, Vis.

Tanterem törvényszerű 64, nem törvényszerű 9, u. m.: Lelesz, Hoporty, Kis-Dobsza, Kis-Géres, Ágcsernő, Zombor, V.-Ujfalu, Vis.

Iskolai felszerelés kellő 33, hiányos 38, semmi 2, u. m.: Hoporty és T.-Kenéz.

Iskolai alap 4935 frt. és 64 kr. s 14 h. föld.

Testgyakorda tornaeszközökkel 2. u. m.: sáros-pataki, liszkai.

Faiskola rendezett 28, rendezetlen 26; faiskola nincs 8 helyen, nincs jelentés 2 helyről.

Tanítói jövedelem 22680 frt. A múlt félév végén kimutatott jövedelem 23547 frt. különbözet 867 frt.

Más vallású iskolások:

a) Római katolikus	116 fi,	93 nő =	209.
b) Görög katolikus	12 fi,	9 nő =	21.
c) Ágostai evang.	11 fi,	14 nő =	25.
d) Mózes vallású	20 fi,	41 nő =	61.

Összesen 159 fi, 157 nő = 316.

Iskolát gyakorolt az egyházmegyében:

Ref. vallású 6—12 éves .	1907 fi,	1750 nő =	3657.
más vallású 6—12 éves .	159 fi,	157 nő =	316.

Rendes isk. gyakorlók összege = 2066 fi, 1907 nő = 3973.

Ismétlő isk. (12—15)járók sz. = 77 fi, 78 nő = 155.

Összes isk. gyakorlók száma = 2143 fi, 1985 nő = 4128.

A más vallású iskolások, a rendes iskolát (6—12 év) gyakorlók összes számának 8.64%-át teszik.

68. Ugyancsak olvastatott a tanügyi bizottság betérjesztvénye, melyben az egész egyházmegyét tíz látogatási körre osztja be, mindenik kör látogatásával egy lelkészt, egy tanítót és egy világi egyént bizván meg.

A látogatási körök következőleg lettek megállapítva:

I. Leleszi járás: Leányvár, Agárd, Tárkány, Ágcsernő, Bacska Lelesz, Lelesz-Pólyán. Körlátogatók: Futó János, Farkas Károly, Tárcezi Ferenc.

II. Helmei járás: N.-Rozvány, Őrös, N.-Géres, K.-Géres, Királyhelme, Szentes, Véke. Körlátogatók: Komjáthi Gábor, Deák János, Meczner Béla.

III. Cigándi járás: Karád, Cigánd, Ricse, Semlyén, Láca. Körlátogatók: Fűrjész Tamás, Sőregi Márton, Pál Lajos.

IV. Kövesdi járás: Vajdácska, Luka, Karos, Karcsa, Pácín, K.-Kövesd, N.-Kövesd, Szomotor. Körlátogatók: Bogárdi Dániel, Csontos Károly, Meczner András.

V. Pataki járás: Hogyka, Sárospatak, Petrahó, Olaszi Vámos-Újfalu, Zsadány. Körlátogatók: Czinke István, Gérecz Károly, Kun Dániel.

VI. Keresztúri járás: B.-Keresztúr, Erdőbénye, Sima, Erdőhorváti, Tolesva, Liszka, Vis, Kenézlő. Körlátogatók; Horváth János, Gagyí Károly, Szűcs Gyula.

VII. Tokaji járás: Tarcal, Tokaj, Ladány, Csobaj, Báj, Pthrügy, Takta-Kenéz. Körlátogatók: Czike Ferenc, Bottka István, Kerekes Gáspár.

VIII. Tállyai járás: Zombor, Mád, Tállya, Monok, Golop, Ond, Szerencs. Körlátogatók: Hézser Emil, Szilva János, Kaliczky István.

IX. Gesztelyi járás: Gesztely, Kak, Hernád-Németi, Berzék, Hídvég, Kesznyéten, Tisza-Lúc. Körlátogatók: Nagy András, Séllei András, Balog Dániel.

X. Megyaszói járás: Harkány, Szada, Legyesbénye, Megyaszó, K.-Dobsza, Csanáros, Hoporty. Körlátogatók: Zitás Bertalan, Tóth Károly, Szűcs István.

Egyházmegyei közgyűlés a látogatási köröknek beosztását elfogadja, s azt határozati erőre emeli.

69. Olvastatott ugyancsak a tanügyi bizottság által szerkesztett s beterjesztett „Tanügyi bizottsági és körlátogatási rendszabály, az alsózemléni egyházmegyében“ című tervezet.

A terjedelmes munkálat egészben felolvastatván, egyházmegyei közgyűlés elismeréssel veszi tudomásul, s azt általánosságban s elvileg elfogadja; azonban a részletek tárgyalásába annak fontossága s az idő rövidsége miatt ezúttal nem bocsátkozik, óhajtván azt elébb részleteiben alaposan megismerni, mely a munkálatnak sajtó útján való közlésével legjobban elérhetőnek mondatott ki.

70. Kérészy István tanügyi bizottsági tagságáról leköszönvén, Molnár Lajos, Kovácsi Sándor főiskolai gimnáziumi tanárok, Czinke István, erdőbényei lelkész, egyházmegyei tanügyi bizottsági tagokul felkéretnek.

71. Egyházkerületi közgyűlésünk elé beterjesztendő lévén azon vesztesség, melyet egyházmegyénk a lelkészi és tanítói karban szenvedett elhalálózás által:

A lelkészi karból elhalt: Tóth Károly, hernád-kaki lelkész. A tanítók közül János Pál, bodrog-olaszii tanító.

72. A legközelebb lefolyt év alatt a következő lelkészi és tanítói változások s elhelyezések történtek:

a) Lelkészekül választattak és erősítették meg, a halál által megüresült kis-dobszai, szentesi és hernád-kaki egyházakba, és pedig: Kis-Dobszára Nagy András, ottani helyettes lelkész; Szentesbe Komjáthi Gábor, ladmoci lelkész; Hernád-Kakba Zitás Bertalan, megyaszói segédlelkész. A változás által megürült tállyai és tizza-lúci egyházakba és pedig: Tállyára Hézser Emil, miskolci segédlelkész; Tizza-Lúcura Kopré Ferenc, örösi lelkész és esperes. A régibb idő óta üresedésben levő bodrog-keresztúri egyházba pedig ifj. Ölbei János, ottani h. lelkész választott rendes lelkészül.

b) Tanítókul: a halál által megüresült b.-olaszii tanítói állomásra, Tiba Kálmán, 4 éves képezdei tanfolyamot végzett ifjú, tanítói oklevélnek egy év alatti szerzése feltétele mellett ideiglenesen alkalmaztatott. Az elmozdítás által megüresült tolsvai egyházba, Pajkos Lajos, okleveles tanító; a hernád-németii három éves tanítóságra Papp József, főiskolai hittanhallgató. A részint nyugdíjaztatás, részint változás által megüresült kis-kövesdi, gesztelyi, kis-

dobszai és királyhelmei egyházakba tanítókul választattak és megerősítették, és pedig: Kis-Kövesdre Bodnár Kálmán, ottani helyettes tanító; Gesztelybe Görömbei Gábor, kis-dobszai; Kis-Dobszára Bagosi Sámuel, tiszalúci leánytanító; Királyhelmeire Karakó Ferenc, cigándi segédtanító.

- 73.** A királyhelmei egyház templom, paplak-és iskola-építés következtében, rászaporodott adóssági terheivel, továbbá a mostoha idők csapásai miatt a hívekre nehezedett szegénységgel indokolt folyamodványában, a főtiszt. és mélt. conventhez 500 frt. segélyért folyamodik.

Felhozott okok igazak és valódiaknak találtatván, 400 frt. segélyezésre ajánlatik.

- 74.** A bodrog-keresztúri egyház, a hívek elfogyása és elszegényedése következtében, romlásnak indult iskolai épületét s tanítói lakát felépíteni nem bírván, 300 frt. segélyért folyamodik a főtiszt. és mélt. conventhez.

Folyamodó egyház már évek óta rászorult arra, hogy segélylyel tartassék; állapota s helyzete ma is nyomasztó azért, hogy a multnak emléke és jövő reményeért továbbra is fennállhasson, a 300 frt. segélyre egyházm. kormányunk melegen ajánlja.

- 75.** A nagy-rozvági egyház, tetemes mennyiségre felszaporodott állami és ártéri adója törlesztése céljából, a mélt. és főtiszt. conventhez állandó segélyért folyamodik.

Egyházmegyei kormány, folyamodó egyházat, a folyamodványában előadott okok folytán, egyszer s mindenkorra 200 frt. segélyre ajánlja.

- 76.** Kovács János, vámos-újfalui lelkész, öreg kora, elgyengült egészsége és kivált több tagból álló családját fentartani nem bíró szegénysége alapján, a méltóságos és főtiszteletű conventtől segélyt kérelmez.

A csekély lélek számú egyházban szolgáló lelkész állapota valóban könyörületre méltónak íteltetvén, 1885., 1886. és 1887. egymásután következő három évre 200 frttal segélyezés végett melegen ajánlatik.

- 77.** Lábos Endre, nagy-rozvági lelkész, három éve hangját elvesztette és szolgálatképtelenné válván, csekély jövedelmű hivatalában segédet kénytelen tartani; számos tagból álló családjával együtt szegénységgel küzd, miokon a főtiszteletű és méltóságos conventhez segélyért esedezik.

Tekintettel arra, hogy hangját elvesztette s az egyházi földek a Tisza kiöntése miatt vizenyössé s egyrészben használhatatlanná váltak s így évi jövedelme kevesebbé lett, egy évi 100 frt. segélyre ajánltatik.

78. Réthi Pál, golopi lelkész, csekély díjazása, szegénysége következtében, 5 kiskorú családját nem lévén képes fentartani, s ez okon a hivattal járó szellemi munkálkodásnak sem élhet úgy, mint azt hivatala méltán megkívánná, a főtiszteletű és méltóságos conventhez 200 frt. segélyért folyamodik.

Mivel folyamodó szegénységi állapota kétségbevonhatatlanul igaz, 100 frt. segélyezésre három egymásutáni éven át ajánltatik.

79. A szerencsi lelkész, Igaz József, segélyezésért a főtiszteletű és méltóságos conventhez intézett folyamodványa,

Mert anyagi állapota nem ismertetik olyannak, hogy rögtöni segélyre lenne szüksége, nem pártoltatik.

80. Az országos közalapbóli segélyezésre több egyházak és lelkészek hiányosan adván be kérvényeiket:

Esperes úr felkéretik, hogy az illetőket hívja fel, hogy kérvényeiket a kivájalomnak megfelelőleg adják be őszi közgyűlésünkre.

81. Bármely tárból segélyt kérnek:

Nagy Károly legyesbényei, Szánthó István bodrog-olaszii lelkészek; Török Józsefné, szül. Szabó Eszter, Nagy Józsefné szül. Horkai Judit, Gönczi Józsefné lelkész-özvegyek; Kis Józsefné szül. Mízsák Erzsébet tanító-özvegy; Lábos Endre lelesz-pólyáni, Csörge Endre lukai, Horkai József legyes-bényei tanítók.

82. A folyó évi tavaszi és nyári egyházkerületi gyűlésen való képviselettel egyházmegyénk részéről:

Esperes és egyházmegyei gondnokon kívül Bodolai József, Zombory Gedő papi Bódogh Károly, Kóczán Miklós világi tanácsbírák s Végh Bertalan egyházmegyei ügyvéd bizatnak meg.

83. A Tolcsvai Nagy Gedeon-féle alaphól járuló segélyre ajánlja egyházmegyénk:

a) Egyházak közül a lukai és leleszi egyházakat.

b) Özvegyek közül Fodor Pálné, lelkész- és Csontos Jánosné, tanító-özvegyeket.

c) Tanítók közül: Melkó József pácini, Futó Béla sajó-hidvégi, Deák János nagy-géresi, Gagy Károly liszka tanítókat.

84. Szegényebb lelkészek és tanítók számára gyűlt segélyre ajánlatnak.

Sallai Sándor, erdő-horvátii lelkész, Székely László, leányvári tanító.

85. Az 1885. évi közhirdetésre felterjesztetnek a vajdácskai és vámosujfalusi egyházak.

86. Mindezen pontok hitelesítették.

Jegyzették: *Tóth Lajos*, főjegyző: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 62, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86;

Buda János, aljegyző: 6, 7, 17, 18, 19, 25, 28, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 66, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79;

Abaházi József, aljegyző: 14, 15, 16, 26, 27, 29, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53.

Végh Bertalan, világi jegyző: 20, 21, 22, 23, 24, 63, 64. pontokat

Tárgymutató

arra nézve, mely határozatok mely egyházakat vagy egyeseket illetnek.

- A**baházy József lelkészt 3.
 Agárdi egyházat 57., 58.
Bagosi Sámuel tanitót 14.
 Báji egyházat 33.
 Beszterczey Béla h.-lelkészt 36.
 Bodnár Kálmán tanitót 12.
 Bodnár Lajos tanitót 17.
 Bodolai József tanácsbíró 82.
 Bódogh Károly tanácsbíró 82.
 Bodrog-keresztúri egyházat 74.
 Bodrog-sárai leányegyházat 25.
 Bodrog-olaszii egyházat 48.
Cigándi egyházat 26.
 Czinke István lelkészt 70.
Esperesi hivatalt különösebben 5., 53., 80.
 Esperesi jelentés 1.
 Egyházakat általában 66., 68.
 Egyházmegyei dékáni hivatalt 7.
 Egyházmegyei pénztárt 6.
 Egyházmegyei tanügyi bizottságot 67., 69.
 Egyházkerülethez való felterjesztéseket 36., 48., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 82., 85.
Furik János előkönyörgő tanitót. 62.
Gecsei Péter lelkészt 38.
 Gérecz Károly tanitót 8.
 Gesztelyi egyházat 13.
 Görömbei Gábor tanitót 13.
Hazai Béla h.-lelkészt 28.
 Hernád-kaki egyházat 11.
 Hernád-németii egyházat 60.
 Horkay János lelkészt 27.
 Hogykai egyházat 39.
Igaz József lelkészt 79.
Karakó Ferenc tanitót 15.
 Karádi egyházat 32.
 Kenézloi egyházat 50., 51.
 Királyhelmeci egyházat 15., 18., 43., 44., 73.
 Kis-dobszai egyházat 14., 61.
 Kis-Kövesdi egyházat 12.
 Komjáthy Gábor lelkészt 9.
 Kopré Ferenc esperest 10.
 Kovács János lelkészt 76.
 Kovács Ferenc örösi lakost 19.
 Kovács Sándor tanárt 70.
 Kóczán Miklós tanácsbíró 82.
 Kónya András lelkészt
 Közalapot 5.
 Kun József tanitót 29.
Láboss Endre lelkészt 77.
 Láboss Menyhért 28.
 Leleszi leányegyházat 56.
Mádi egyházat 64.
 Molnár Lajos tanárt 70.
 Monoki egyházat 3. 35.
Nagy-rozvági egyházat 63., 75.
Örösi egyházat 59., 65.
Petrahoi egyházat 52.
Réthy Pál lelkészt 78.
 Rigó Lajos volt dékánt 7.
Simai leányegyházat 53.
 Szánthó István lelkészt 49.
 Szentesi egyházat 9., 28., 29., 54.
 Szerencsi egyházat 16.
 Szomotor-b.-vécsi egyházat 20., 21., 22., 23., 24., 41., 42.
Takta-kenézi egyházat 37., 38.
 Tatár Mihály lelkészt 3.
 Terhes Barna tanácsbíró 52.
 Tisza-lúci egyházat 10.
 Tokaji egyházat 45., 46., 47.
 Tóth Lajos egyházmegyei pénztárnokot 6.
Zitás Bertalan lelkészt 11.
 Zombori egyházat 34.
 Zombory Gedő tanácsbíró 82.
Vajdácskai egyházat 40.
 Vay Sándor báró, tanácsbíró 2.
 Végh Bertalan egyházmegyei ügyvédet 17., 25., 40., 54., 57., 82.
 Vékei leányegyházat 55.